

ਵਰਖ ਅਤੇ ਵਰਖਾ

ਜੂਨ ਵਾਲੇ ਰੱਥ ਫ਼ਿਰਨ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਸੰਬੰਧ ਵਰਖਾ ਰੁੱਤ ਨਾਲ ਹੈ, ਭਾਵ ਇਸ ਦਿਨ ਸਾਵਨ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿੱਚ 'ਰੱਥ ਫਿਰੈ' ਦਾ ਜੋ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਭਾਵ ਏਹੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਲ/ਵਰਖ ਦੀ ਲੰਮਾਈ ਓਹ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ, ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਸਾਡਾ ਸਾਵਨ ਮਹੀਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇ। ਭਾਵ ਵਰਖ ਦੀ ਲੰਮਾਈ ਵਰਖਾ ਤੋਂ ਵਰਖਾ ਤੱਕ ਦੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਸੋ ਇਸ ਸਮਨਵੈ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਰੁੱਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਸਾਲ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ ਕਰੀਏ। ੬ ਵੀਂ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਰੱਥ ਫਿਰਦਾ ਸੀ ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਸੰਬਤਿ ਦਾ ੧ ਸਾਵਨ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ੧੬ ਵੀਂ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਵਿੱਚ ਤਕਰੀਬਨ ੧੫ ਦਿਨ ਪਿੱਛੇ ਖਿਸਕ ਕੇ ੧੬ ਹਾੜ੍ਹ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਦੀ ਘਟਨਾ ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਸੰਬਤਿ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ੭-੮ ਹਾੜ੍ਹ ਤਕਰੀਬਨ ੨੪ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਅਗਲੀਆਂ ੯ ਸ਼ਤਾਬਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੋਰ ੧੨-੧੩ ਦਿਨ ਪਿੱਛੜ ਜਾਣਗੀਆਂ, ਜਿਸਦਾ ਕਾਰਣ ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਸੰਬਤਿ ਦਾ, ਰੁੱਤੀ ਕੈਲੰਡਰ ਨਾਲੋਂ ੨੦ ਮਿਨਟ ਬੜਾ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਸਦੀ ਤੋਂ ਵਧ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਦੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛੜਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਲੱਗਾ ਰਿਹਾ ਪਰ ਇਹ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਗੁੱਥੀ ਨਾ ਸੁਲਝੀ। ਸ੍ਰ. ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੁਰੇਵਾਲ ਜੀ ਨੇ ਇਹ ਕੌਮ ੩੦੦ ਸਾਲਾ ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ੧੯੯੯ ਨੂੰ ਇਕ ਤਕਨੀਕੀ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਕੌਮ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਕੇ ਨਜਿੱਠ ਦਿੱਤਾ। ਪਿੱਛੜੇ ਹੋਏ ੨੪ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਲ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਹ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਲਈ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਰੁੱਤਾਂ ਦਾ ਅਤੇ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਦਾ ਫ਼ਰਕ ਜੋ ਅੱਜ ਹੈ, ਅੱਗੋਂ ਓਹ ਫਾਸਲਾ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਵਧੇਗਾ। ਫ਼ੈਸਲਾ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੇ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਦ ਤੋਂ ਮੂਲ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ ਹੈ।

JUNE SOLSTICE -DATA		
20 JUNE 501 JULIAN	1 SAWAN,558 BK	
20 JUNE 601 JULIAN	32 HARH,658 BK	
19 JUNE 701 JULIAN	30 HARH,758 BK	
18 JUNE 801 JULIAN	28 HARH,858 BK	
17 JUNE 901 JULIAN	26 HARH,958 BK	
16 JUNE 1001 JULIAN	24 HARH,1058 BK	
15 JUNE 1101 JULIAN	22 HARH,1158 BK	
15 JUNE 1201 JULIAN	21 HARH,1258 BK	
14 JUNE 1301 JULIAN	19 HARH,1358 BK	
13 JUNE 1401 JULIAN	18 HARH,1458 BK	
12 JUNE 1501 JULIAN	16 HARH,1558 BK	
11 JUNE 1601 JULIAN	14 HARH,1658 BK	
10 JUNE 1701 JULIAN	12 HARH,1758 BK	
21 JUNE 1801 GREGORIAN	10 HARH,1858 BK	
22 JUNE 1901 GREGORIAN	9 HARH,1958 BK	
21 JUNE 2001 GREGORIAN	8 HAARH,2058 BK	7 HARH,533 NS
21 JUNE 2101 GREGORIAN	6 HARH,2158 BK	7 HARH,633 NS
21 JUNE 2201 GREGORIAN	4 HARH,2258 BK	7 HARH,733 NS
21 JUNE 2301 GREGORIAN	3 HARH,2358 BK	7 HARH,833 NS
21 JUNE 2401 GREGORIAN	2 HARH,2458 BK	7 HARH,933 NS
21 JUNE 2501 GREGORIAN	32 JETH,2558 BK	7 HARH,1033 NS
21 JUNE 2601 GREGORIAN	30 JETH,2658 BK	7 HARH,1133 NS
21 JUNE 2701 GREGORIAN	28 JETH,2758 BK	7 HARH,1233 NS
20 JUNE 2801 GREGORIAN	27 JETH,2858 BK	6 HARH,1333 NS
20 JUNE 2901 GREGORIAN	25 JETH,2958 BK	6 HARH,1433 NS

ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ